
Antopäivä: 31.05.2023	Voimaantulopäivä: 05.06.2023	Voimassa: Toistaiseksi
--------------------------	---------------------------------	---------------------------

Säädöserusta
Vesiväylien syvyyskäytännön periaatteet ja soveltaminen 515771/03.04.01.01/2021

Muutostiedot:

Väylän käytön ilmoitus

1	Yleistä	2
2	Soveltamisala	2
3	Määritelmät	2
4	Suosituksat lyhyesti	3
4.1	Ohjeet aluksille.....	3
4.2	Ohjeet alusliikennepalvelulle	3
4.3	Ohjeet väylänpitäjälle.....	3
4.4	Ohjeet luotsausyhtiölle	3
4.5	Yhteistoiminta ja yhteiset käytännöt	3
4.6	Tietojen ilmoittaminen merikartoitukseen	4
5	Väylien käyttö	4
5.1	Väylätiedot	4
5.2	Periaatteet ja soveltaminen.....	4
5.3	Väylän mitoitus ja käyttö	4
5.4	Aluksen reittisuunnitelma	4
6	Väylän käytön ilmoitus	5
6.1	Ilmoituksen sisältö.....	5
6.2	Ilmoitusvelvollisuus.....	5
6.2.1	Väylän käyttö mitoitussyväystä suuremmalla syväyksellä	5
6.2.2	Muu mitoituksesta poikkeava väylän käyttö	5
6.3	Tietojen antaminen	6
6.4	Tietojen vastaanotto ja käyttö	6
7	Voimaantulo ja/tai siirtymäaika	6

1 Yleistä

Tässä ohjeessa tarkennetaan alukselta vaadittavan reittisuunnitelman sisältöä eri tilanteissa, sekä Liikenne- ja viestintävirasto Traficom (jäljempänä Traficom) väyläviranomaisen näkemystä tarpeellisesta valvonnasta, jota alusliikennepalvelu ja luotaus tehtävässään toteuttavat turvallisen ja tehokkaan väylän käytön varmistamiseksi.

2 Soveltamisala

Tällä ohjeella tarkennetaan ohjeen 515771/03.04.01.01/2021 *Vesiväylien syvyyskäytännön periaatteet ja soveltaminen* suositusta, jossa aluksia ohjeistetaan tietyissä tilanteissa tekemään tarkemmat liikevaralaskelmat aluksen tarvitseman liikevaran arvioimiseksi väylän turvallisen käytön varmistamiseksi. Samalla tarkennetaan aluksen reittisuunnittelua väyläalueella sekä suositusta alusliikennepalvelun (VTS) roolista, kun VTS edellä mainituissa tilanteissa valvoo ja ohjaa alusliikennettä VTS-alueella. Tätä ohjetta sovelletaan niihin aluskäynteihin, joissa alus on alusliikennepalvelulain perusteella velvollinen osallistumaan alusliikennepalveluun.

3 Määritelmät

Tässä ohjeessa tarkoitetaan:

- 1) **aluksen reittisuunnitelmalla** alukselta vaadittavaa reittisuunnitelmaa, joka noudattaa IMO Resolution A.893(21) - *Guidelines for Voyage Planning*, sekä TRAFI/12047/03.04.01.00/2011 - *Aluksen reittisuunnittelu* mukaisia vaatimuksia.
- 2) **mitoitusaluksella** sitä aluskokoa, jolle väylä on ensisijaisesti suunniteltu ja jonka syväys aluksen ollessa paikallaan lepotilassa (staattinen syväys) vastaa väylän mitoitussyväystä.
- 3) **mitoitussyväyksellä** sitä suunniteltua syväystä, jolla mitoitusalus voi normaalisti käyttää väylää vertaustason mukaisesta tasosta. Vallitseva vedenkorkeus em. vertaustasoon nähden otetaan huomioon lisäyksenä tai vähennyksenä väylän ilmoitettuun mitoitussyväykseen.
- 4) **mitoitussyväystä suuremmalla syväyksellä käyttöä** sellaista väylän mitoituksesta poikkeavaa käyttöä, jossa alus käyttää väylää, vallitseva vedenkorkeus huomioiden, väylän vahvistettua mitoitussyväystä suuremmalla staattisella syväyksellä.
- 5) **väylän haraussyvyys** (varmistettu vesisyvyys) tarkoittaa vesisyvyyttä, johon saakka väylällä on varmistettu olevan vapaata vettä.
- 6) **väylän käytön ilmoituksella** erillistä aluksen liikenteenharjoittajan, asiamiehen tai päällikön antamaa ennakoilmoitusta, jonka avulla seurataan väylien käyttöä.
- 7) **väylän mitoituksen mukaisella käytöllä** tilannetta, jossa mitoitusaluksen kaltainen tai mitoitusalusta pienempi alus käyttää väylää tavanomaisissa olosuhteissa enintään mitoituksen mukaisilla nopeuksilla siten, että mitoitettun väylätilan riittävydestä ei synny epävarmuutta.
- 8) **väylän mitoituksesta poikkeavalla käytöllä** tilannetta, jossa alus käyttää väylää mitoituksesta poikkeavalla tavalla siten, että väylätilan riittävyttä ei voi varmistaa mitoituksen perusteella. Väylätilan riittävyys tulee näissä tilanteissa varmistaa tapauskohtaisesti. Mitoituksesta poikkeavaksi tilanteeksi voidaan tulkitä esimerkiksi;

- a. normaalista poikkeavat (sää)olosuhteet
- b. mitoitusaluksesta poikkeava aluksen syväys, koko tai muu ominaisuus
- c. käytettävä nopeus

Normaalista poikkeavien (sää)olosuhteiden määrittelyyn sisältyy tulkinnanvaraisuutta.

- 9) **väylätilalla** väylän reunalinjojen, haraustason sekä käytettävissä olevan alikulkorkeuden rajaama tila, joka on tarkoitettu vesiliikenteen käyttöön.

Lisäksi tässä ohjeessa noudatetaan ohjeen 552253/03.04.01.01/2021 - *Vesiväyliin liittyvät käsitteet* sekä 515771/03.04.01.01/2021 - *Vesiväylien syvyyskäytännön periaatteet ja soveltaminen* mukaisia määritelmiä.

4 Suositukset lyhyesti

4.1 Ohjeet aluksille

Aluksen tulee ilmoittaa staattinen syväyksensä pyynnöstä. Aluksen tulee, ennen väyläalueelle saapumista, varmistaa AIS- laitteiston syväyksen oikea esitys.

Kun alus käyttää väylää mitoituksesta poikkeavalla tavalla, aluksen tulee antaa tämän ohjeen mukainen *Väylän käytön ilmoitus* ennen väylän käyttöä. Käytettäessä väylää mitoituksesta poikkeavalla tavalla, tulee väylätilan riittävyys varmistaa ta-pauskohtaisesti. Aluksen päällikkö vastaa tapauskohtaisen UKC- laskelman tekemisestä sekä aina aluksen turvallisesta kulusta.

4.2 Ohjeet alusliikennepalvelulle

Alusliikennepalvelun tulee seurata aluksien käyttämiä syväyksiä. Kun alus käyttää väylää mitoituksesta poikkeavalla tavalla, alusliikennepalvelu seuraa tarpeellisella tarkkuustasolla väylätilan riittävyttä. Seuranta toteutetaan pyytämällä aluksilta vä-hintään tämän ohjeen mukainen *Väylän käytön ilmoitus*.

Väylän käytön ilmoituksen -tietoja hyödynnetään aluksen turvallisen kulun seurannassa ja luotsauksen suunnittelussa.

4.3 Ohjeet väylänpitäjälle

Kauppamerenkulun väylien väylänpitäjän tulee tarjota väyliin liittyvää mitoitustietoa sekä ylläpitää työkaluja, joilla väylätilan riittävyys voidaan arvioida myös mitoituksesta poikkeavissa tilanteissa. Työkalut tarjotaan julkisesti saataville, sekä aluksien että sidosryhmien käyttöön.

4.4 Ohjeet luotsausyhtiölle

Luotsausyhtiön tulee yhdessä väylänpitäjän kanssa sopia yhteiset käytännöt ja menetelmät väylätilan riittävyden varmistamiseksi (väyläkohtaiset käytännöt).

4.5 Yhteistoiminta ja yhteiset käytännöt

Yhteistoiminnan tavoitteena on mahdollisimman yhtenäinen käytäntö väylien turvallisen käytön varmistamiseksi, riippumatta siitä onko alus luotsauspalveluja käyttävä tai PEC-lupakirjalla toimiva.

Väylänpitäjän, luotsausyhtiön ja väyläviranomaisen tulee avustaa alusliikennepalvelua luomaan käytäntöjä todellisten vaaratilanteiden tunnistamiseksi tilanteissa,

missä alus käyttää väylää mitoituksesta poikkeavalla tavalla. Alusliikennepalvelu ja luotsausyhtiö kirjaavat menettelyt toimintakäsikirjoihinsa.

4.6 Tietojen ilmoittaminen merikartoitukseen

Suomea sitoo SOLAS- sopimuksen mukainen merikartoitusvelvoite. Liikenne- ja viestintävirasto vastaa Suomessa merikartoituksesta. Merikartoitusvelvoite käsittää merikarttojen sekä merenkulkujulkaisujen tuottamisen. Kaikkien sidosryhmien tulee oman viestinnän ohessa sopia merikartoituksen kanssa uusien tietojen, käytäntöjen, ohjeiden ja määräysten julkaisemisesta tarpeellisilta osin myös virallisissa merikartoissa ja merenkulkujulkaisuissa, jolla varmistetaan tiedon kulku aluksille.

5 Väylien käyttö

5.1 Väylätiedot

Yleinen kulkuväylä on vesilain (587/2011) säännösten mukaan yleiseksi kulkuväyläksi määrätty väylä. Traficom vahvistaa kullekin yleiselle kulkuväylälle mitoitussyvyyksen ja haraussyvyyden. Mitoitussyvyys ja haraussyvyys määritetään vertaustason mukaisesta tasosta. Merenkulun kannalta oleelliset väylätiedot esitetään merikartoilla ja merenkulkujulkaisuissa.

N2000 Väylä- ja merikarttaudistuksessa merikarttatuotteiden ja väylien syvyystiedot sidotaan N2000-korkeusjärjestelmään vuosien 2021-2026 aikana. Siirtymäaikana on erityisen tärkeää varmistua kulloinkin käytettävien merikarttatuotteiden, väylätietojen ja vedenkorkeustietojen vertaustasosta.

5.2 Periaatteet ja soveltaminen

Traficom on julkaissut ohjeen 515771/03.04.01.01/2021, *Vesiväylien syvyyskäytännön periaatteet ja soveltaminen*. Ohjeessa esitetään väylään liittyvät syvyyskäsitteet sekä periaatteet käsitteiden tulkinnassa, varaveden tarpeen arvioinnissa ja väylätietojen ilmoittamisesta.

Aluksen päällikkö vastaa siitä, että alusta kuljetetaan ja käsitellään hyvän merimiestavan mukaisesti, ja että aluksella on aina riittävä kölivara. Aluksen päällikkö vastaa aina siitä, että alus käyttää ominaisuuksiltaan ja mitoitukseltaan alukselle soveltuvaa väylää, huomioiden väylän horisontaalimitat, geometria sekä aluksen kääntyminen.

5.3 Väylän mitoitus ja käyttö

Aluksen liikevaran suuruuden määrittäminen kullekin väylälle perustuu laivaväylien suunnitteluohjeissa esitettyihin mitoitushjeisiin ja -perusteisiin. Liikevaran suuruus voi vaihdella väylän eri osuuksilla. Avoimilla ulko-osuuksilla liikevara on yleensä suurempi kuin väylän suojaisilla sisäosuuksilla. Suojaisissa satamissa, jossa nopeudet ovat pieniä, liikevaratarve on yleensä pienempi kuin tuloväylällä.

Väylät on suunniteltu siten, että mitoituksen mukaisessa käytössä kölin alle jäävä vesi, ns. kölivara (net UKC) on rannikon kauppamerenkulun väylillä aina vähintään 0,5m. Mikäli alus kulkee vedenkorkeudella korjattua mitoitussyväystä suuremmalla syvyyksellä, tai muuten käyttää väylää mitoituksesta poikkeavalla tavalla, tulee kölivaran säilyminen varmistaa erikseen.

5.4 Aluksen reittisuunnitelma

Aluksen reittisuunnitelman osana tulee esittää mm. aluksen syvyys ja viippaus suhteessa kulkuveteen. Käytettäessä väylää mitoituksesta poikkeavalla tavalla, tulee erikseen huomioida myös reittisuunnitelmaan liittyvät vaatimukset aluksen tarvitseman liikevaran arviointiin ja tietojen esitys aluksen reittisuunnitelman osana.

6 Väylän käytön ilmoitus

Väylän käytön ilmoituksen tarkoituksena on osoittaa saapuvan tai lähtevän aluksen riittävän kölivaran säilyminen tilanteissa, joissa alus käyttää väylää mitoituksesta poikkeavalla tavalla.

Turvallisuuteen liittyvä päätöksenteko ja vastuu säilyvät aina aluksen päälliköllä. Väylän käytön ilmoitus mahdollistaa alusliikenteen seurannan, tilastoinnin ja pitkän aikavälin riskien tunnistamisen, sekä väylien käyttöön liittyvien tietojen tarkastelun jälkikäteen.

6.1 Ilmoituksen sisältö

Väylän käytön ilmoituksen tulee käsittää tarpeelliset tiedot aluksesta, suunnitellusta reitistä ja siitä, millä tavoin aluksen kulku poikkeaa väylän mitoituksesta. Väylän käytön ilmoituksen sisältö tarkennetaan ja ohjeistetaan loppukäyttäjille tämän ohjeen kohdan 6.4 mukaisesti käytännön vaatimukset huomioiden.

Aluksen tietyt ominaisuustiedot, joita vähintään tarvitaan liikevaratarpeen arviointiin vaaditulla tarkkuustasolla, luetellaan tässä ohjeessa. Tämän ohjeen mukaisesti ilmoitusvelvollisen aluksen tulee valmistautua esittämään vähintään alla mainitut tiedot tai niihin perustuvan, vastaavalla tarkkuustasolla tehdyn laskelman, jolla osoitetaan kölivaran riittävyys.

1. Ship dimensions
2. Static draft
3. Centre of Buoyancy (KB)
4. Centre of Gravity (KG),
5. Metacentric Height (GM)
6. Block coefficient (bC)

6.2 Ilmoitusvelvollisuus

Liikenne- ja viestintävirasto, vesiväyläviranomaisena suosittelee, että alusliikennepalvelu (FINTRAFFIC) yhteistyössä luotsauksen (FINNPILOT) kanssa sopii tarkemmat käytännöt ilmoitusvelvollisuuteen liittyen ja kirjaavat käytännöt toimintakäsikirjoihinsa.

6.2.1 Väylän käyttö mitoitusväyvästä suuremmalla syväyksellä

Ilmoitus tulee aina antaa, jos alus on velvollinen osallistumaan alusliikennepalveluun ja kulkee, vedenkorkeus huomioiden, väylän vahvistettua mitoitusväyvästä suuremmalla syväyksellä.

Jos esimerkiksi alus lastataan väylän mitoitusväyväkseen, alus on ilmoitusvelvollinen alavesitilanteissa, mutta ei ylavesitilanteissa. Aluksen vastuulla on myös ennakoida mahdollinen vedenkorkeuden muutos ennakkoilmoituksen antamisen ja saapumisen välillä.

6.2.2 Muu mitoituksesta poikkeava väylän käyttö

Aluksen tulee antaa ilmoitus myös, jos aluskäynti poikkeaa muulla tavalla mitoituksesta siten, että väylätilan riittävyttä ei voi varmistaa mitoituksen perusteella. Esimerkiksi normaalista poikkeavat olosuhteet, mitoitusalueesta poikkeava aluksen ominaisuus tai käytettävä nopeus voivat aiheuttaa mitoituksesta poikkeavan tilanteen. Tulkinvaraisissa tilanteissa aluksen tulee antaa ilmoitus, jos joko alus tai alusliikennepalvelu arvioi tilanteen mitoituksesta poikkeavaksi. Alusliikennepalvelu voi erikseen tarkentaa näihin tilanteisiin liittyvää käytännön ohjeistusta.

6.3 Tietojen antaminen

Saapuvan aluksen ilmoitus on tehtävä aluksen saapumisilmoituksen tavoin vähintään 24 tuntia ennen saapumista luotsipaikalle tai viimeistään silloin, kun alus lähtee satamasta kohti Suomen satamaa, mikäli saapumiseen on alle 24h. Jos kohde selviää vasta matkan aikana, ilmoitus on tehtävä viimeistään silloin, kun kohde on selvillä.

Lähtevän aluksen ilmoitus on vastaavasti annettava heti kun se on mahdollista, mutta viimeistään lähtöilmoituksen yhteydessä ennen aluksen lähtöä.

6.4 Tietojen vastaanotto ja käyttö

Ohjeessa mainitut sidosryhmät tarkentavat tämän ohjeen mukaisten tietojen sisältöön, vastaanottoon ja käyttöön liittyviä käytäntöjä. Merikartoitusviranomaiselle tulee tiedottaa tarkennetuista käytännöistä ja niihin liittyvistä muutoksista, jotta tiedottamisesta merikartoissa ja merenkulun julkaisuissa voidaan sopia.

Luotsattavien alusten osalta tiedot toimitetaan luotsausyhtiölle arvioitaviksi ja hyödynnettäviksi luotsauksen suunnittelussa. Viranomaisen kerää tietoja kaikkien alusten osalta, mutta ei aktiivisesti arvioi ja seuraa väylän käyttötilanteita ennakoon. Tietoja käytetään väylien käytön tilastointiin ja seurantaan ja hyödynnetään esimerkiksi väyläsuunnittelussa. Tiedon keräys luo myös pohjan kehittyneemmälle varaveden hallintajärjestelmälle.

7 Voimaantulo ja/tai siirtymäaika

Tämä ohje tarkentaa nykyisiä ohjeita ja tulee suosituksena voimaan ilman erillistä siirtymäaika. Ohjeen tarkoituksena on luoda yhteinen käytäntö väylien käyttöön sekä valmistautua kansallisesti uusiin varaveden hallintamenetelmiin.

Helsingissä 31 päivänä toukokuuta 2023

Janina Tapia-Cotrino

Stefan Engström